

1.1. Horisontaalsed eeltingimused

Eeltingimused	Eeltingimuse täitmine	Kriteeriumid	Kriteeriumide täitmine	Viide asjakohastele dokumentidele	Põhjendus
Tõhusad järelevalvemeetmised riigihangete turu jaoks	JAH	<p>Kehtestatud on järelevalvemeetmised, mis hõlmavad kõiki riigihankelepinguid ja nende hankeid fondidest kooskõlas ELi hankeõigusega. Selleks on vaja järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> meetmed, mis tagavad tõhusate ja usaldusväärsete andmete kogumise riigihankemenetluste kohta, mis ületavad ELi lävendeid, kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artiklitest 83 ja 84 ning direktiivi 2014/25/EL artiklitest 99 ja 100 tuleneva aruandluskohustusega; meetmed andmete tagamiseks vähemalt järgmistest aspektidest: <ol style="list-style-type: none"> konkurentsi kvaliteet ja intensiivsus: võitnud pakkujate nimed, esialgne pakkujate arv ja lepinguline maksumus; teave lõpliku hinna kohta pärast valitaks osutumist ja VKEdes kui otsepakkujate osalemise kohta, kui sellist teavet pakuvad riiklikud süsteemid; meetmed pädevate riigiasutuste jaoks andmeseire ja -analüüsi tagamiseks kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikli 83 lõikega 2 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 99 lõikega 2; analüüsitulemuste üldsusele kättesaadavaks tegemise kord kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikli 83 lõikega 3 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 99 lõikega 3; meetmed tagamaks, et kogu teave, mis viitab võimalikule pakkujatevahetusele, edastatakse pädevatele riigiasutustele kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikli 83 lõikega 2 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 99 lõikega 2. 	<ol style="list-style-type: none"> JAH a. JAH b. JAH 	<p>Riigihangete register (https://riigihanked.riik.ee)</p> <p>Riigihangete seadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019145?eiaKehtiv)</p> <p>Konkurentsiseadus (Konkurentsiseadus-RiigiTeataja)</p> <p>Info Rahandusministeeriumi veebilehel (https://www.rahandusministeerium.ee/et/eesmaigidtegevused/riigihangete-poliitika/kasulik-teave/riigihanke-maastiku-kokkuvotted); (https://www.rahandusministeerium.ee/et/eesmaigidtegevused/riigihangete-poliitika/kontaktid)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Kõik riiklikku lävendit ületavad riigihankelepingud ja nende hanked fondidest vastavalt ELi hankeõigusele avaldatakse ja teostatakse e-riigihangete kesksel portaalis „Riigihangete register“, mida haldab Rahandusministeerium (RM) kooskõlas komisjoni 11. novembri 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) 2015/1986. Riigihangete seaduse kohaselt vastutab Rahandusministeerium järelevalve, aruandluse ja nõustamise eest vastavalt direktiivi 2014/24/EL artiklitele 83 ja 84 ning direktiivi 2014/25/EL artiklitele 99 ja 100. Järelevalve ja aruandlus põhinevad kesksel riigihangete registril hangitud andmetel. a. Võitnud pakkujate nimed, esialgne pakkujate arv ja lepinguline maksumus avaldatakse riigihangete registris lepingu sõlmimise teate vormis vastavalt komisjoni 11. novembri 2015. aasta rakendusmäärusele (EL) 2015/1986. b. Hankija kohustuseks on pärast hanke lõpuleviimist avaldada täidetud lepingust tulenev teave lõpliku hinna kohta riigihangete registris. Teave VKEdes kui otsepakkujate osalemise kohta avaldatakse süsteemi lepingu sõlmimise teates – 100% e-hankeid teostatakse kesksel hankeregistril. Järelevalve (seire) ja analüüsi eest vastutav asutus on Rahandusministeerium. Järelevalvete seotud kohustused on sätestatud riigihangete seaduses. Järelevalve eest vastutavad 4 inimest ja üks inimene vastutab riigihangete andmete üldanalüüsi eest. Vastavalt riigihangete seaduse § 180 p-le 7 esitab Rahandusministeerium kord aastas Vabariigi Valitsusele ülevaate riigihankepoliitika kujundamise, nõustamis- ja koolitustegevuse, riikliku järelevalve ja riigihangete registri tegevuse kohta. Ülevaade on avaldatud Rahandusministeeriumi veebilehel. Riigihangete seaduses on säte, et kui järelevalve käigus teatavaks saanud asjaolud võivad anda aluse süüteokahtluseks, mis ei ole riigihangete seaduse §-des 213–215 sätestatud väärteona, või millel on võimaliku korruptsioonijuhtumi tunnused, teavitab Rahandusministeerium uurimisasutust või prokuratuuri talle teadaolevatest asjaoludest. Konkurentsiamet on selles tähenduses ka uurimisasutus ja pädev asutus konkurentsiseaduse (vt § 54) järgmise üle järelevalve teostamisel, keda tuleb teavitada rikkumistest. Rahandusministeeriumi veebilehel on info, et ettevõtjate võimaliku konkurentsi kahjustava koostöö kahtluse korral tuleb teavitada Konkurentsiametit.

Eeltingimused	Eeltingimuste täitmine	Kriteeriumid	Kriteeriumide täitmine	Viide asjakohastele dokumentidele	Põhjendus
Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamine ja rakendamine	JAH	<p>Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimise tagamiseks on olemas tõhusad mehhanismid, mis hõlmavad järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kord, mis tagab fondidest toetatavate programmide vastavuse ja nende rakendamise harta asjakohaste sätete kohaselt; 2. aruandekord seirekomisjonile juhtumitest, mis on seotud fondide toetatavate tegevuste hartaga mittevastavusega. 	<p>1. JAH 2. JAH</p>	<p>Eesti Vabariigi põhiseadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/115052015002)</p> <p>(Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus) - ÜSS 2021-2027 (jõustunud 21.03.2022)</p> <p>Strateegia Eesti 2035 (vastu võetud 12.05.2021) EE2035 koosloome, materjalid</p> <p>ÜRO, ühine põhidokument, mis on osa osalisriikide aruannetest - Eesti</p> <p>Soolise võrdõiguslikkuse seadus (Soolise võrdõiguslikkuse seadus-Riigi Teataja)</p> <p>Võrdse kohtlemise</p>	<p>1. Eestis on siseriikliku õiguse ja rahvusvaheliste lepingutega loodud mehhanism harta järgimiseks, sh jaotis I (väärrikus, § 1-5) EV põhiseadus (PS) § 10, 17, 18, 20, 29. Jaotis II (vabadused, § 6-19) PS § 20, 26, 27, 29, 31, 32, 36-38, 40, 41, 43, 47, Isikuandmete kaitse seaduse ja Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadusega. Jaotis III (võrdsus, § 20-26) PS § 12 ja 28, võrdse kohtlemise seaduse, soolise võrdõiguslikkuse seadusega. Jaotis IV (solidaarsus, § 27-38), PS § 27-29, Töölepinguseadus. Jaotis V (kodanike õigused, §39-46), PS § 3, 12, 34, 44, 46, Haldusmenetluse seadus.</p> <p>ÜSS 2021-2027 § 7 (3) järgi rakendusamet koordineerib ja seirab keskselt oma valdkonnas toetustega strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmisele (sh harta väärtused) ja sihtide saavutamisele kaasaitamist. Hartaga kooskõla nõue on läbivates projektivalikukriteeriumides.</p> <p>Siseministerium tagab koolitused siseriiklike seaduste ja rahvusvaheliste lepingutega kaetud põhiõiguste arvestamiseks.</p> <p>2. Seirekomisjonis on partnerid, kes jälgivad harta täitmist ja kelle ülesandeks on esitada oma valdkonna konsolideeritud visioon ja vajadusel probleemid seirekomisjonile (nt soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Eesti Inimõiguste Keskus). Seirekomisjoni päevakorda lisatakse punkt harta täitmist jälgiva partneri ettepanekul.</p> <p>Vastavalt seirekomisjoni tööprotseduuridele, mis kinnitatakse esimesel seirekomisjoni koosolekul, annab õiguskantsleri esindaja vajadusel seirekomisjoni koosolekul ülevaate esitatud kaebustest, mille puhul ei vasta fondidest toetatav tegevus hartale või ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile. Seirekomisjoni sekretariaat teeb õiguskantslerile päringu enne seirekomisjoni koosolekut ja kaebuste esinemisel lisatakse päevakorda vastav punkt.</p> <p>Seirekomisjonil on e-posti aadress, mille kaudu on kõigil seirekomisjoni liikmetel võimalik avada arutelu või teha ettepanek arutelupunktide lisamiseks päevakorda.</p>

Eeltingimused	Eeltingimuste täitmine	Kriteeriumid	Kriteeriumide täitmine	Viide asjakohastele dokumentidele	Põhjendus
				<p>seadus (Võrdse kohtlemise seadus-Riigi Teataja)</p> <p>Õiguskantsler https://www.oiguskantsler.ee/et</p> <p>Lasteombudsman http://lasteombudsman.ee/et/welcome</p>	
<p>Puuetega inimeste õiguste konventsiooni kohaldamine ja rakendamine kooskõlas nõukogu otsusega 2010/48/EÜ</p>	<p>JAH</p>	<p>Puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise tagamiseks on olemas riiklik raamistik, mis hõlmab järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> mõõdetavate tulemustega eesmärgid, andmekogumise ja -seire mehhanismid; meetmed, et tagada ligipääsetavuspoliitika, õigusaktide ja standardite nõuetekohane arvessevõtmine programmide väljatöötamisel ja rakendamisel. meetmed, mille kohaselt antakse seirekomisjonile aru juhtumitest, mille puhul ei vasta fondidest toetatav tegevus ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile ning kõnealust konventsiooni käsitletavatest kaebustest, mis on esitatud artikli 69 lõikes 7 ette nähtud korra kohaselt. 	<p>1. JAH 2. JAH</p>	<p>„Heaolu arengukava 2016–2023“ (https://www.s.m.ee/et/heaolu-arengukava-2016-2023).</p> <p>Sotsiaalkindlustuse programm</p> <p>Hoolekandeprogramm</p> <p>Soolise võrdõiguslikkuse programm</p> <p>Strateegia „Eesti 2035“</p> <p>Ligipääsetavuse nõukogu</p> <p>Ligipääsetavuse rakkerühm https://www.riigikantselei.ee/ligipaasetavus</p>	<p>1. „Puuetega inimeste õiguste kaitse tagamine on jagatud erinevate strateegiatega. Strateegia puuetega inimeste õiguste kaitse poliitikaks on seatud „Heaolu arengukavas 2016–2023“. Sihtrühma ees seisvaid probleeme, poliitikameetmeid ja asjakohaseid näitajaid on kirjeldatud sama arengukava programmides. Samuti katab PIK nõudeid strateegia „Eesti 2035“. 2023. a alguses kinnitatakse „Heaolu arengukava 2023-2030“, mis katab tervikuna ÜRO PIK nõuded.</p> <p>Statistikat puudega inimeste olukorrast kogub Statistikaamet Eesti Sotsiaaluuringu, Eesti Tööjõu-uuringu, Tööelu uuringu ja Leibkonna eelarve uuringu kaudu ja vastavate tervise-, vananemise- ja pensioniteemaliste uuringutega. Sotsiaalministeerium avaldab regulaarset sotsiaalhoolekande statistikat ja vajaduse korral viib läbi uuringuid.</p> <p>2. Ligipääsetavus on „Eesti 2035“ strateegiline siht ja aluspõhimõte PIK konventsiooni artikli 9 tähenduses. Tervikliku ligipääsetavuspoliitika väljatöötamiseks loodi Vabariigi Valitsuse poolt 2019 Ligipääsetavuse rakkerühm, Võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus annab korraldus- ja rakendusasutustele ligipääsetavuse ja võrdsete võimaluste aspektides nõu ja kooskõlastab meetmepõhiseid õigusakte. 2018. aastal jõustusid määrused: „Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele“ „Eluruumile esitatavad nõuded“ Alates 1. jaanuarist 2019 teostab määruste kohaldamise üle riiklikku järelevalvet Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet. TTJA teostab järelevalvet füüsilise keskkonna ligipääsetavuse üle ning on kavandatud ka teostama järelevalvet EL Ligipääsetavuse direktiivi (EL) 2019/882 üle. Võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus kontrollib, et Eesti seadusi ÜRO PIK valguses täidetaks kõigil tasanditel EL meetmete rakendamisel.</p> <p>3. Alates 1.01.2019 täidab õiguskantsler ÜRO PIK rakendamise edendamise, kaitse ja seire ülesandeid. 2019 moodustati õiguskantsleri juurde puuetega inimeste nõukoda, mille eesmärk on nõustada õiguskantslerit puuetega inimeste õiguste</p>

Eeltingimused	Eeltingimuse täitmine	Kriteeriumid	Kriteeriumide täitmine	Viide asjakohastele dokumentidele	Põhjendus
				<p>Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele (https://www.riigiteataja.ee/akt/131052018055)</p> <p>Eluruumile esitatavad nõuded (https://www.riigiteataja.ee/akt/103072015034?leiaKehtiv)</p> <p>Õiguskantsleri seadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/12788991?leiaKehtiv)</p>	<p>edendamise, kaitse ja järelevalve teemal. Nõukoda on moodustatud ÜRO PIK artikli 33 lõike 3 alusel.</p> <p>Vastavalt seirekomisjoni tööprotseduuridele, mis kinnitatakse esimesel seirekomisjoni koosolekul, annab õiguskantsleri esindaja vajadusel seirekomisjoni koosolekul ülevaate esitatud kaebustest, mille puhul ei vasta fondidest toetatav tegevus ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile.</p> <p>Seirekomisjoni liige (nt EPIK, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik) võib teha seirekomisjoni esimehele põhjendatud ettepaneku seirekomisjoni kokkukutsumiseks või esitada täiendava päevakorra punkti ettepaneku, kui peaks ilmne juhtum, mille puhul ei vasta fondidest toetatav tegevus ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile.</p>